

*Д.А. Говорун, аспірант, К.Ю. Кондруніна, студентка,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) – це система послідовних економічних, екологічних і соціальних заходів компанії, що реалізуються на основі постійної взаємодії із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) і спрямовані на зниження нефінансових ризиків, довгострокове поліпшення іміджу та ділової репутації компанії, а також на зростання капіталізації і конкурентоспроможності, що забезпечують прибутковість і сталий розвиток підприємства.

Виходячи з такого розуміння КСВ, корпоративне управління – це система і процес відносин, а також сукупність принципів, правил і процедур взаємодії між власниками (акціонерами) компанії, її радою директорів, її менеджментом та іншими зацікавленими сторонами як всередині, так і в зовнішньому оточенні підприємства. Ієрархію інструментарію КСВ у корпоративному управлінні тоді можна представити таким чином:

- місія та цінності, кодекс корпоративної етики;
- стратегія компанії, в тому числі цілі сталого розвитку (економічні, екологічні та соціальні);
- концепція управління нефінансовими ризиками та взаємодії зі стейкхолдерами;
- заходи з КСВ та сталого розвитку;
- соціальна звітність;
- комунікації (PR, Інтернет та інтранет, міжсекторне партнерство).

Як підтверджує накопичений міжнародний досвід, повноваження і функції сторін корпоративного управління з інтеграції принципів і технологій КСВ, як правило, розподіляються таким чином:

1. Власники (акціонери) приймають принципові рішення щодо розвитку соціально відповідального бізнесу, чітко усвідомлюючи всі його плюси і мінуси

(в основному витратні). Періодично, в міру необхідності, беруть участь у PR-заходах на цю тему, підтримуючи і зміцнюючи соціально відповідальний імідж своєї компанії.

2. Рада директорів затверджує стратегію компанії, що включає цілі, пріоритети, показники і заходи в сфері КСВ. Рада контролює діяльність менеджменту в цій сфері, а також затверджує формат і використовуваний стандарт соціальної звітності. Як правило, у великих компаніях створюється комітет ради директорів з КСВ або зі сталого розвитку на чолі з одним із директорів компанії. Голова ради директорів регулярно бере участь у престижних національних та міжнародних заходах з КСВ та сталого розвитку.

3. Менеджмент (часто спільно з правлінням) реалізує стратегії і тактики КСВ, забезпечує досягнення поставлених соціально-екологічних та етичних цілей і показників КСВ, впроваджує технології КСВ і управління нефінансовими ризиками, розробляє соціальну звітність, організує PR-комунікації в цій сфері.

Згідно з численними дослідженнями і опитуваннями серед компаній, що котируються на світових ринках, рівень корпоративного управління і капіталізація компанії знаходяться, як правило, у прямо пропорційній залежності. Важливу роль у визначенні об'єктивних рівнів корпоративного управління відіграють різні рейтинги, в які провідні рейтингові компанії вже міцно інкорпоровали елементи і показники КСВ та нефінансової звітності. Так, Standard & Poors, що має чотири основні фактори аналізу корпоративного управління, у двох з них (“права акціонерів і відносини з фінансово зацікавленими особами” і “прозорість, розкриття інформації та аудит”) використовує всі основні елементи і показники сучасної КСВ. Нові стандарти КСВ покращують якість корпоративного управління, позитивно впливають на імідж та ділову репутацію, підвищуючи таким чином інвестиційну привабливість компаній, що в кінцевому підсумку сприяє зростанню їх капіталізації.

Нефінансові ризики (політичні, соціальні, екологічні, законодавчі і т.д.) в Україні поки що суттєво вищі, ніж у розвинутих країнах світу.

Саме тому КСВ і керування нефінансовими ризиками в Україні відіграють більш значну роль – через нерозвиненість українського ринку, а також слабого законодавчого і практичного забезпечення прав власності та справедливої конкуренції. У зв'язку з цим для забезпечення корпоративної стабільності всі сторони корпоративного управління повинні приділяти більше уваги впровадженню принципів та інструментарію КСВ у практику корпоративного управління. Для цього доцільне введення до ради директорів виконавчих та незалежних директорів за даними напрямками, створення комітетів з КСВ (управління нефінансовими ризиками, корпоративної стабільності), а також широке впровадження публічної соціальної звітності.

Говорун, Д.А. Корпоративна соціальна відповідальність у контексті корпоративного управління [Текст] / Д.А. Говорун, К.Ю. Кондруніна // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 травня 2010 р.) : у 2-х т. - Суми : УАБС НБУ, 2010. - Т. 2. - С. 53-55.